

vervalsen van de pas de gebrekkige beveiliging van het bedrijventerrein Schiphol-Oost aan de kaak kon worden gesteld. Het, met de omstandigheden van feitelijke aard verweven, oordeel van het Hof dat dit het geval is geweest, is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd.

3.6. Het vierde middel klaagt dat het Hof bij de beantwoording van de vraag of een minder ingrijpend alternatief bestond voor het onderzoeken van de deugdelijkheid van de beveiliging dan het medeplegen van het vervalsen van de pas, te veel waarde heeft gehecht aan de omstandigheid dat de verdachte de pas niet heeft gebruikt. Het oordeel van het Hof dat de verdachte ook zonder het vervalsen van de pas het tekortschieten van de beveiliging heeft kunnen aantonen, is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd. Daarbij heeft het Hof betekenis kunnen toekennen aan de omstandigheid dat de verdachte de vervalste pas niet heeft gebruikt.

3.7. Uit het vorenstaande volgt dat het eerste, het tweede, het derde en het vierde middel tevergeefs zijn voorgesteld. Daarmee staat in cassatie vast dat de door het Hof in aanmerking genomen specifieke elementen aan de hand waarvan de afweging van de betrokken belangen heeft plaatsgevonden ook door hem in aanmerking genomen konden en mochten worden.

3.8.1. Het vijfde middel klaagt dat het oordeel van het Hof dat de inbreuk die de vervolging en strafbaarheid van het bewezenverklarde vormt op het recht op vrijheid van meningsuiting in het licht van het tweede lid van art. 10 EVRM geoorloofd is onjuist, althans onbegrijpelijk is.

3.8.2. Voorop staat dat het recht op vrijheid van meningsuiting slechts in uitzonderlijke omstandigheden meebrengt dat een journalist ter uitoefening van dat recht een strafbaar feit mag plegen. Tegen die achtergrond heeft het Hof zijn belangenafweging gemaakt.

Het oordeel van het Hof dat bij afweging van alle belangen de vervolging en strafbaarheid van het bewezenverklarde geoorloofd is, geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent art. 10 EVRM en de bij deze afweging te hanteren maatstaven. Dit oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Anders dan in de toelichting op het middel wordt betoogd, heeft het Hof bij zijn afweging, zoals hiervoor in 3.7 is geconstateerd, de bedoelde factoren als relevant in ogenschouw kunnen en mogen nemen. Tot een nadere motivering van zijn afweging en van de zwaarte van elk van de in aanmerking genomen belangen of factoren tegenover elkaar was het Hof niet gehouden, ook niet in het licht van het in de toelichting op het middel ingenomen standpunt dat het voorwaardelijke karakter van de opgelegde straf gedurende de proeftijd een 'chilling effect' heeft op de nieuwsgaring door de verdachte.

3.8.3. Het vijfde middel faalt.

4. *Beslissing*

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Noot

1. Deze zaak is het vervolg op HR 26 maart 2013, NJ 2013/294, m.nt. E.J. Dommering. Het ging om de vraag of de journalist die een toegangspas tot Schiphol had vervalst om aan te tonen dat de beveiliging aldaar niet deugde, een ander, legaal middel ten dienste stond om deze misstand bloot te leggen. Dat moest, aldus de Hoge Raad in dit arrest, door objectieve criteria worden vastgesteld. Het Hof Den Haag was met deze opdracht na verwijzing belast. Het Hof onderzoekt die vraag aan de hand van een aantal criteria (weergegeven in overweging 2.4): ernst van de inbreuk op de rechtsorde, maatschappelijk belang van de publicatie, daadwerkelijk nadeel, en de beschikbaarheid van een legaal alternatief. Het past die toe in deze zaak. Vervalsing van een identiteitspapier is een ernstige inbreuk op de rechtsorde. Het aan de orde gestelde punt van de falende beveiliging is een vraagstuk van maatschappelijk belang. Er is geen daadwerkelijk nadeel ontstaan. Maar was er een legaal alternatief? Op grond van de door de journalist ter plaatse legaal waargenomen feiten en omstandigheden, zoals het die uitvoering in zijn arrest vaststelt (zie ook punt 19 en 20 van de conclusie van de advocaat-generaal), komt het Hof tot het oordeel dat de falende beveiliging ook zonder de vervalsing van de pas had kunnen worden aangetoond. Het wijst daarom het beroep op de strafuitsluitingsgrond (journalistiek handelen in het belang van de nieuwsgaring) af.

2. De Hoge Raad oordeelt dat het Hof het onderzoek volgens de juiste criteria heeft uitgevoerd. Daarbij benadrukt het in rechtsoverweging 3.5.4. nog eens dat de subjectieve inschatting van de journalist dat hij de vervalsing voor het te bereiken journalistieke doel nodig vond niet doorslaggevend is en dat de objectieve criteria die het Hof daarvoor in de plaats stelt juist en niet onbegrijpelijk zijn.

3. In de slotoverweging 3.8.2. vat de Hoge Raad samen dat 'het recht van vrijheid van meningsuiting slechts in uitzonderlijke omstandigheden meebrengt dat een journalist ter uitoefening van dat recht een strafbaar feit pleegt.' Deze benadering past in de jurisprudentie van het EHRM, bevestigd in de (ook door de advocaat-generaal geciteerde) zaak *Haldimann* (EHRM 24 februari 2015, Appl. 21830/09), rechtsoverweging 47.

E.J. Dommering

NJ 2016/470

HOGE RAAD (STRAFKAMER)

3 november 2015, nr. 14/02040

(Mrs. A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, A.L.J. van Strien;

A-G mr. T.N.B.M. Spronken)

m.nt. T.M. Schalken

Art. 282 Sv BES

RvdW 2015/1219